

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Adam Janovec

Název práce: Techniky vylepšeného výsluchu v USA: efektivita a kontroverznost

Oponoval : PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, PhD.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se zabývá problematikou tzv. vylepšeného výsluchu, což byla praktika zavedená Spojenými státy v rámci boje proti terorismu. První část práce popisuje techniky vylepšeného výsluchu. Další část se zabývá jejich konkrétním využitím a ospravedlnitelností. Na to navazuje část analyzující právní postavení těchto metod. Autor si klade za cíl zodpovědět otázku, zda bylo nasazení technik vylepšeného výsluchu ospravedlnitelné, a to jak s ohledem na efektivitu, tak na etiku i na právní řád.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma práce je náročné, neboť ve své době i dodnes vyvolává hluboké kontroverze a vyžaduje tedy dostatečný kritický odstup k primárním i sekundárním zdrojům. Tvůrčí přístup autora spočívá ve vhodné kombinaci etických, právních a kontextových argumentů k prokazování svých tezí. Argumentace je v práci na poměrně vysoké úrovni a vychází z odkazovaných výroků a tvrzení.

Práce má poměrně logickou strukturu i odpovídající časové vymezení, i když by šlo uvažovat o zařazení právního hodnocení dříve v rámci práce. Z teoretického hlediska by práce v úvodní části mohla obsahovat hlubší reflexi odborné debaty ohledně přípustnosti mučení a krutého a nelidského zacházení v širším kontextu, i mezinárodním. Autor se v práci omezuje na deontologickou etiku, nicméně nikde není dostatečně vysvětleno, proč právě tato má být tím hlavním úhlem pohledu.

Z hlediska metodologie se práce mohla podrobněji zabývat i argumentací koncepčních odpůrců vylepšených vyšetřovacích technik.

Autor pracuje s prameny a literaturou adekvátním způsobem, i když na práci je vidět, že jej ovlivnila především kniha Jamese Mitchella, jednoho z autorů zkoumaných kontroverzních technik. Práce neobsahuje přílohy.

Konkrétněji by autor mohl některá tvrzení lépe a podrobněji vysvětlit, například „z právního hlediska nezákonné, ale taktiež značně neefektivně.“ na str. 20 nebo „Ich nasadzovanie napriek značnej psychickej nestabilite bolo zásadným pochybením zo strany CIA.“ na str. 28. Na str. 36 není úplně jasné, v čem má spočívat ono zmiňované "podvádění". Na str. 35 je trochu matoucí tvrzení „Naopak so zajatcom môže jeho zadržavateľ zaobchádzať podľa vlastnej vôle.“

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev autora je, pokud mohu posoudit, velmi dobrý, práce je napsaná jasným a přehledným stylem. Práci by pomohla trochu pečlivější redakční práce, například „priloží otvorené dlane obe strany“ na str.12, „a spolupracovať nepriateľom.“ na str. 18, intervenovaní místo internovaní na str. 39 či „a negativne vnímaným charakter.“ na str. 42. Autor pracuje s dostupnými zdroji a používá standardní citace. Grafická úprava práce je též na standardní úrovni. Práce splňuje všechny formální náležitosti kladené na bakalářskou práci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově se jedná o bakalářskou práci na vysoce relevantní a zároveň velmi kontroverzní téma. Mezi silné stránky patří snaha autora problematiku zhodnotit na různých úrovních a detailní znalost tématu. Mezi slabší stránky práce bych pak zařadil určitou poplatnost myšlenkám Jamese Mitchella, kterého těžko můžeme považovat za objektivní zdroj informací. Kritika vylepšených vyšetřovacích metod je sice v práci zmíněna, ale spíše okrajově. Důležité aspekty jako dehumanizace teroristů či využívání mučení pro propagandistické účely islamistů nejsou zmíněny vůbec. Práce sice obsahuje některé originální myšlenky, nicméně celkově se spíše přiklání ke standardní obhajobě vylepšených vyšetřovacích metod. Cíl práce se podařilo z velké části naplnit, i když by závěry mohly být přesvědčivější právě pokud by reflektovaly i odlišné názory na tuto problematiku.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Proč byl program vylepšených vyšetřovacích technik utajován před americkou veřejností? Je to ospravedlnitelné v demokratickém státě?

Proč byl program vylepšených vyšetřovacích technik zrušen, i když se podle autora jednalo o právně, eticky i výsledkově ospravedlnitelný projekt?

Jakým způsobem poškodilo používání vylepšených vyšetřovacích technik pověst USA na mezinárodní scéně?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku C-D v závislosti na výsledku obhajoby.

Datum: 5.6.2020

Podpis: Kozák, v.r.
